

DATOS IDENTIFICATIVOS

Enfermería xeriátrica e coidados paliativos

Materia	Enfermería xeriátrica e coidados paliativos			
Código	P51G140V01304			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Pascual Hermida, Antonio			
Profesorado	Pascual Hermida, Antonio			
Correo-e	apasher@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	Coñecer as características do envellecemento, como unha das etapas do ciclo vital, resaltar as particularidades desta etapa en canto ao coidado da saúde, remarcando os aspectos particulares do abordaxe Enfermeiro e a administración e planificación dos coidados do ser humano envellecido. Expoñer e desenrollar os principios fundamentais dos coidados paliativos e ao final da vida, enfocados cara ao papel da Enfermería nos mesmos.			

Competencias de titulación

Código	
A23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A41	Comprender os cambios asociados ao proceso de envellecemento e a súa repercusión na saúde.
A42	Identificar as modificacións estruturais, funcionais, psicolóxicas e de formas de vida asociadas ao proceso de envellecemento.
A43	Coñecer os problemas de saúde máis frecuentes nos anciáns
A44	Seleccionar as intervencións coidadoras dirixidas a tratar ou a previr os problemas de saúde e a súa adaptación á vida diaria mediante recursos de proximidade e apoio á persoa anciá.
A52	Coñecer os coidados paliativos e control da dor para prestar coidados que alivien a situación dos enfermos avanzados e terminais
A53	Capacidade para cuestionar, avaliar, interpretar e sintetizar criticamente un abano de información e fontes de datos que faciliten a elección do paciente.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Recoñecer as características definitorias do proceso de envellecemento do ser humano desde os seus aspectos bio-psico-sociais.	A42
Identificar os cambios propios do envellecemento ocorridos no organismo humano e nos seus distintos aparellos e sistemas.	A41 A42
Analizar as peculiaridades do feito de enfermar no ancián.	A41 A42
Diferenciar os distintos niveis asistenciales en Xeriatría e Xerontoloxía	A44
Comprender os fundamentos da avaliación xeriátrica e aplicar os seus principais instrumentos.	A23 A44
Identificar as características clínicas fundamentais dos Grandes Síndromes Xeriátricos	A43 A44

Saber desenvolver estratexias de cuidados de Enfermería nas diferentes síndromes xeriátricos analizados.	A41 A42 A43 A44
Comprender os fundamentos dos cuidados paliativos.	A52
Saber aplicar as principais técnicas implicadas no desenvolvemento dos cuidados paliativos, asumir os diferentes aspectos da situación terminal da enfermidade, cooperar co paciente e o seu entorno na mellora da comunicación e amosar empatía e cercanía ao final da vida do doente.	A52 A53

Contidos

Tema

PRESENTACIÓN DA ASIGNATURA	EXPLICACIÓN SOBRE MATERIA E AS DIFERENTES ACTIVIDADES, BIBLIOGRAFÍA E ACTIVIDADES AVALIATIVAS A DESENNOLAR DURANTE O CUARSO
1.- O PROCESO DE ENVELLECIMENTO, MARCO CONCEPTUAL	1. DEFINICIÓNS 2. CARACTERÍSTICAS XERAIS DO ENVELLECIMENTO 3. ENFERMERÍA XERONTOLÓGICA 4. TEORÍAS DO ENVELLECIMENTO
2.- DEMOGRAFÍA E SOCIOLOXÍA DO ENVELLECIMENTO	1. CONCEPTOS BÁSICOS DA EPIDEMIOLOXÍA DO ENVELLECIMENTO 2. ANÁLISIS EPIDEMIOLÓXICO DO ENVELLECIMENTO POBOACIONAL 3. O ENVELLECIMENTO EN GALICIA 4. SOCIOLOXÍA DO ENVELLECIMENTO.
3.- AS MODIFICACIÓNS ESTRUCTURAIS, FUNCIONAIS E PSICOLÓXICAS ASOCIADAS AO PROCESO DE ENVELLECIMENTO	1. CAMBIOS DA COMPOSICIÓN CORPORAL 2. CAMBIOS POR ÓRGANOS, APARATOS E SISTEMAS 3. CAMBIOS PSÍCOLÓXICOS NO ENVELLECIMENTO
4.- A ENFERMIDADE NOS ANCIANS	1. CARACTERÍSTICAS DIFERENCIAS DA ENFERMIDADE NOS ANCIANS 2. TIPOLOXIA CLÍNICA DOS ANCIANS 3. FRAXILIDADE: CONCEPTUALIZACIÓN 4. DISCAPACIDADE
5.- EVALUACIÓN XERIÁTRICA	1. EVALUACIÓN CUADRUPLE DINÁMICA 1.1 VALORACIÓN FUNCIONAL 1.2 VALORACIÓN MENTAL 1.3 VALORACIÓN SOCIAL 1.4 VALORACIÓN DE ENFERMERÍA 2. INSTRUMENTOS DE VALORACIÓN XERIÁTRICA
6.- ORGANIZACIÓN DA ATENCIÓN DE SAÚDE AOS ANCIANS: NIVELES ASISTENCIAIS NA ATENCIÓN XERONTOLÓGICA	1. ATENCIÓN PRIMARIA DE SAÚDE DA POBOACIÓN ANCIÁN 2. NIVELES ASISTENCIAS XERONTOXERIÁTRICOS NO MEDIO HOSPITALARIO E SOCIAL
ATENCIÓN E CUIDADOS AOS GRANDES SÍNDROMES XERIÁTRICOS	1. ASPECTOS ESPECÍFICOS NA POBOACIÓN ANCIÁN 2. FIXIOPATOLOXÍA DAS UPP NOS ANCIANS 3. TIPOS DE SEMP 4. VALORACIÓN NUTRICIONAL NAS UPP 5. VALORACIÓN EVOLUTIVA NAS UPP 6. TÉCNICAS ESPECIAIS NA CURACIÓN DAS UPP
7.- ÚLCERAS POR PRESIÓN	
8.- INCONTINENCIA URINARIA	1. DEFINICIÓNS 2. TIPOS DE INCONTINENCIA 3. CUIDADOS NO PACIENTE CON INCONTINENCIA URINARIA

9.- ESTREÑIMIENTO E INCONTINENCIA FECAL	<ol style="list-style-type: none">1. DEFINICIÓN DE ESTREÑIMIENTO2. FISIOPATOLOXÍA DO ESTREÑIMIENTO3. COIDADOS E PREVENCIÓN DO ESTREÑIMIENTO4. DEFINICIÓN DE INCONTINENCIA FECAL5. FISIOPATOLOXÍA E TIPOS6. COIDADOS DA INCONTINENCIA FECAL
10.- AS CAÍDAS E O SÍNDROME DE INMOVILIDADE NOS ANCIÁNS	<ol style="list-style-type: none">1. EPIDEMIOLOXÍA DAS CAÍDAS2. CONSECUENCIA FÍSICAS, PSÍQUICAS E SOCIAIS3. FACTORES CAUSALES DAS CAÍDAS NOS ANCIÁNS4. EVALUACIÓN DO ANCIÁN QUE SUFRE CAÍDAS5. PREVENCIÓN E COIDADOS6. DEFINICIÓN DO SÍNDROME DE INMOVILIDADE
11.- DETERIORO COGNITIVO: SÍNDROME CONFUSIONAL AGUDO E DEMENCIA	<ol style="list-style-type: none">1. SÍNDROME CONFUSIONAL AGUDO (SCA):2. DEFINICIÓN, CRITERIOS DIAGNÓSTICOS3. FACTORES PREDISPONETES E PRECIPITANTES4. EVALUACIÓN DO PACIENTE CON SCA5. COIDADOS DO PACIENTE CON SCA6. DEFINICIÓN DO SÍNDROME DEMENCIAL7. TIPOS DE DEMENCIA8. EPIDEMIOLOXÍA9. ETAPAS CLÍNICAS DA DEMENCIA10. TERAPIAS NON FARMACOLÓXICAS NA DEMENCIA: MARCO CONCEPTUAL DOS COIDADOS ENFERMEIROS NAS DEMENCIAS
13.- ENFERMIDADE CEREBROVASCULAR	<ol style="list-style-type: none">1. DEFINICIÓN2. FISIOPATOLOXÍA3. FACTORES DE RISCO CEREBROVASCULAR4. CLÍNICA DA ECV:<ol style="list-style-type: none">4.1 TIPOS DE ECV4.2 ESCALAS DE VALORACIÓN ÚTILES NA ECV4.3 SINTOMATOLOXÍA DA ECV4.4 EVOLUCIÓN CLÍNICA DA ECV5. COIDADOS DE ENFERMERÍA NA ECV

COIDADOS PALIATIVOS, COIDADOS AO FINAL DA VIDA 14.- COIDADOS O FINAL DA VIDA	1. MARCO CONCEPTUAL DOS COIDADOS PALIATIVOS 2. CARACTERÍSTICAS DIFERENCIAIS DOS COIDADOS PALIATIVOS NO ANCIÁNS 3. ANÁLISIS DOS PRINCIPAIS SÍNTOMAS E OS SEUS COIDADOS NO PACIENTE EN SITUACIÓN DE TERMINALIDADE 4. COIDADOS DURANTE A AGONÍA E ASISTENCIA AO DUELO 5. A VIA SUBCUTÁNEA UN INSTRUMENTO BÁSICO NOS COIDADOS PALIATIVOS 6. NUTRICIÓN ENTERAL EN CUIDADOS PALIATIVOS
---	---

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	12	36	48
Titoría en grupo	4	0	4
Sesión maxistral	45	45	90
Probas de autoavaliación	0	6	6
Probas de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Traballo grupal na aula precedido por traballo individual do alumno con revisión de bibliografía recomendada.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Selección de temas a preparar para o desenvolvemento dos seminarios. Recomendación sobre fontes de información e orientación sobre metodoloxía. Orientación individualizada en relación coa adquisición dos coñecementos da materia Consulta das dúbidas plantexadas polo alumno.
Titoría en grupo	Selección de temas a preparar para o desenvolvemento dos seminarios. Recomendación sobre fontes de información e orientación sobre metodoloxía. Orientación individualizada en relación coa adquisición dos coñecementos da materia Consulta das dúbidas plantexadas polo alumno.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de autoavaliación	Cuestionarios on line a respostar polo alumno a medida que se completen os temas da asignatura. Total de cuestionarios de autoavaliación: 3	30
Probas de tipo test	Examen tipo test de 35 preguntas con cinco alternativas cada una He preciso superar un 60% de respostas acertadas para superar a proba	70

Outros comentarios sobre a Avaliación

Na segunda oprotunidade (xullo) realizase examen test que poderase complementar con examen de pregunta curta.

Na segunda oprotunidade, examen de Xullo, únicamente se poderá recuperar o 70% da puntuación que representa o examen Tipo Test (sendo posible que conteña alguna pregunta curta). Es imprescindible para superar dito examen que o alumno teña un mínimo de 60% de respostas correctas.

Os Cuestionarios on line non son recuperable en Xullo.

Serán un total de 3 durante o curso. O prazo para a súa contestación será como máximo de 3 horas dende a súa publicación on line.

Bibliografía. Fuentes de información

Guillén Llera, Francisco, **Síndrome y Cuidados en el paciente Geriátrico**, 2ª,

Bruke, May M, **Enfermería Gerontológica**, 2ª,

García Hernández, Misericordia, **Enfermería Geriátrica**, 2ª,

Staab, A. S., **Enfermería Gerontológica**, 1ª,

Guillé Llera, Francisco, **Manual de Geriatria**, 3ª,

SCPAL, **Guía Cuidados Paliativos**, 1º,

Recomendaciones
